

پاسخ تشریحی درس اقتصاد کنکور ۹۹ نظام قدیم
نویسنده: سارا شریفی (مؤلف کتاب آبی اقتصاد کانون)

سؤال ۱۲۱. پاسخ صحیح گزینه ۱

- الف) اهداف موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت (G.A.T.T) یا گات:
۱- ایجاد نظام اقتصادی بین‌المللی آزاد
۲- دولت‌های امضاکننده موافقت‌نامه، دخالت خود را در تجارت بین‌الملل و وضع موانع تجاری به حداقل برسانند تا بنگاه‌های تولیدی از امکانات رقابتی یکسانی برخوردار شوند. (یعنی دولت‌ها از تولیدات داخلی خود حمایت نکنند).
ب) براساس علم اقتصاد انسان موجودی سیری‌ناپذیر و دارای نیازهای نامحدود است که منابع و ثروت‌های محدود جهان را در اختیار دارد.
ج) لایحه بودجه ابتدا در کمیسیون بودجه مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد. سپس در جلسه علنی مجلس مطرح می‌شود.

سؤال ۱۲۲. پاسخ صحیح گزینه ۴

- ریال $2,640,000,000 = 2,200 \times 1,200,000,000$ = درآمد سالانه بنگاه
ریال $144,000,000 = 12,000,000 \times 12$ = اجاره سالانه بنگاه
ریال $153,000,000 = 850,000 \times 15 \times 12$ = حقوق سالانه همه کارکنان
ریال $45,900,000 = 153,000,000 \times \frac{30}{100}$ = هزینه استهلاک سالانه ماشین‌های تولیدی
ریال $527,900,000 = 144,000,000 + 153,000,000 + 185,000,000 + 45,900,000$ = هزینه‌های مستقیم سالانه بنگاه
ریال $2,112,100,000 = 2,640,000,000 - 527,900,000$ = سود سالانه بنگاه

سؤال ۱۲۳. پاسخ صحیح گزینه ۴

- الف) تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه
۱) بالا بردن حجم سرمایه‌گذاری از طریق جذب و به کار انداختن سرمایه‌های راکد
۲) تنظیم معاملات بازار سرمایه از طریق برقراری ارتباط بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه
۳) جلوگیری از نوسان شدید قیمت‌ها از طریق قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار
۴) مؤثر بودن در کاهش نرخ تورم از طریق تشویق مردم به پس‌انداز و به کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی
۵) فراهم سازی سرمایه‌های لازم جهت اجرای پروژه‌های بزرگ دولتی و خصوصی
ب) در جوامع در حال توسعه، بیکاری گاه به یک مشکل حاد و جدی اقتصادی، اجتماعی تبدیل می‌شود، به دلیل آثار سوء اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بیکاری، دولت‌ها برای مقابله و مهار آن بسیار تلاش می‌کنند.
برای ایجاد اشتغال کامل و مبارزه با بیکاری، دولت‌ها می‌کوشند شرایط رونق اقتصادی را فراهم آورند.
ج) اگر به خاطر حمایت و تشویق سرمایه‌گذاران قدرتمند، نظارت بر فعالیت‌های ثروت‌اندوختی صورت نگیرد، گروهی که اعمال غیرقانونی انجام می‌دهند، با آسودگی و آرامش به اعمال خود ادامه می‌دهند.

پاسخ تشریحی درس اقتصاد کنکور ۹۹ نظام قدیم
نویسنده: سارا شریفی (مؤلف کتاب آبی اقتصاد کانون)

سؤال ۱۲۴. پاسخ صحیح گزینه ۳

میلیون ریال ۴۸۰ = ارزش ماشین آلات (بخش صنعت)

میلیون ریال ۲۸۸ = $\frac{۶۰}{۱۰۰} \times ۴۸۰$ = ارزش مواد غذایی

میلیون ریال ۳۸۴ = $\frac{۵۰}{۱۰۰} \times (۴۸۰ + ۲۸۸)$ = ارزش خدمات

میلیون ریال ۱۱۵۲ = $۴۸۰ + ۲۸۸ + ۳۸۴$ = ارزش خدمات + ارزش مواد غذایی + ارزش صنعت = تولید ناخالص داخلی

میلیون ریال ۳۸۴ = $\frac{۱}{۳} \times (G.D.P) = \frac{۱}{۳} \times ۱۱۵۲$ = هزینه استهلاک

میلیون ریال ۷۶۸ = $۱۱۵۲ - ۳۸۴$ = هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

ریال $\frac{۷۶۸}{۲۰} = ۳۸ / ۴$ = $\frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$

ارزش کالاهای واسطه‌ای در محاسبات تولید کل کشور لحاظ نمی‌شوند.

سؤال ۱۲۵. پاسخ صحیح گزینه ۳

الف) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال کاهش باشد، به دلیل مازاد (فزونی عرضه بر تقاضا) قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.
ب) شروط وام دادن به متقاضی توسط بانک‌ها: ۱) بررسی درخواست متقاضی ۲) مطابق بودن فعالیت او با شرایط بانک ۳) آگاهی و اطمینان از توانایی فرد برای بازپرداخت بدهی، هم‌چنین افراد باید بدهی خود را در زمان سررسید قید شده در اسناد به بانک بپردازند.
ج) متن پیشنهادی بودجه را که توسط سازمان مسئول امور بودجه تدوین و پس از تصویب هیئت دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود، لایحه بودجه می‌نامند.
د) پیشرفت روزافزون جوامع انسانی، مشکلات جدیدی را در عرصه مبادله به همراه داشت. پول فلزی که پیش از این در معاملات کوچک بسیار کارساز بود، در گذر تحولات اقتصادی و ظهور معاملات بزرگ با مشکلاتی روبه‌رو شد.

سؤال ۱۲۶. پاسخ صحیح گزینه ۱

درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول یک سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارت‌اند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.
الف) بنابراین ردیف ۱ (درآمد صاحبان سرمایه) همان قیمت خدمات سرمایه است و ردیف ۶ (درآمد صاحبان املاک و مستغلات) همان اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره است.
ب)

میلیارد ریال $۶۲۵۱ = \frac{۱}{۳} \times ۱۸۷۵۳ = \frac{۱}{۳} \times (۹۸۹۷ + ۸۸۵۶)$ = (مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۶) $\times \frac{۱}{۳}$ = درآمد صاحبان مشاغل آزاد

میلیارد ریال $۶۵۹۸ = \frac{۲}{۳} \times ۹۸۹۷$ = (درآمد صاحبان سرمایه) $\times \frac{۲}{۳}$ = سود شرکت‌ها و مؤسسات

میلیارد ریال $۳۰۵۹ / ۶ = \frac{۱}{۵} \times ۱۵۲۹۸ = \frac{۱}{۵} \times (۶۴۴۲ + ۸۸۵۶)$ = (مجموع درآمد ردیف‌های ۴ و ۶) $\times \frac{۱}{۵}$ = درآمد حقوق‌بگیران

میلیارد ریال $۴۱۱۰۳ / ۶ = ۹۸۹۷ + ۶۲۵۱ + ۶۵۹۸ + ۶۴۴۲ + ۳۰۵۹ / ۶ + ۸۸۵۶$ = درآمد ملی

ج) با تقسیم درآمد ملی به جمعیت کشور، درآمد سرانه به دست می‌آید.

ریال $۸۲۲,۰۷۲ = \frac{۴۱,۱۰۳,۶۰۰}{۵۰} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}}$ = درآمد سرانه

د) مفهوم و معنای سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

پاسخ تشریحی درس اقتصاد کنکور ۹۹ نظام قدیم
نویسنده: سارا شریفی (مؤلف کتاب آبی اقتصاد کانون)

سؤال ۱۲۷. پاسخ صحیح گزینه ۲

- الف) طرفداران عدم مداخله دولت (طرفداران اقتصاد آزاد) به هم‌زمانی دوران انقلاب صنعتی و حاکمیت و گسترش اندیشه اقتصاد آزاد اشاره می‌کنند و معتقدند، جوامع غربی زمانی توانستند حرکت به سمت توسعه را شروع کنند که دخالت دولت در اقتصاد محدود شد.
- ب) از طریق هزینه فرصت می‌توان از مصرف خاص منابع و امکانات در دسترس با قابلیت مصرف متعدد اطلاع یافت. (که به اشتباه در گزینه ۲، دانش فنی ذکر شده است.)
- ج) برای سنجش و محاسبه فعالیت‌های تولیدی (اعم از تولید کالاها یا خدمات) ۴ شرط وجود دارد:
- ۱) از بازار عبور کند: یعنی تولیدکننده در مقابل دریافت پول، آن کالا یا خدمت را به مصرف‌کننده تحویل دهد.
- ۲) فعالیت‌هایی که به تولید کالا یا خدمات نهایی منتهی شوند.
- کالاها دو دسته‌اند:
- نهایی: مصرف‌کنندگان آن کالا را می‌خرند و مستقیماً به مصرف می‌رسانند.
  - واسطه‌ای: سایر تولیدکنندگان آن کالاها را می‌خرند و برای تولید کالاها یا دیگر موارد استفاده قرار می‌دهند.
- ارزش کالاها یا واسطه‌ای در تولید جامعه محاسبه نمی‌شود، به دو دلیل:
- ارزش کالاها یا واسطه‌ای در داخل کالاها یا نهایی است.
  - محاسبه‌ی کالاها یا واسطه‌ای یک نوع دوباره کاری است.
- ۳) تولید در محدوده‌ی مکانی و زمانی معینی صورت گیرد.
- ۴) قانونی و مجاز باشند.
- د) موارد بررسی شده در حسابداری ملی:
- ۱- سطح زندگی و درآمد مردم، ۲- میزان پس‌انداز، ۳- میزان سرمایه‌گذاری، ۴- تغییرات ایجاد شده در هر یک از موارد بالا به واسطه‌ی اجرای بعضی از سیاست‌های اقتصادی دولت

سؤال ۱۲۸. پاسخ صحیح گزینه ۲

- تولید در سال پایه - تولید در آن سال به قیمت ثابت = افزایش مقدار تولید در سال مورد نظر
- تولید در همان سال به قیمت ثابت - تولید در آن سال به قیمت جاری = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال مورد نظر
- هزار میلیارد ریال $610 = 4230 - 4840$ = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال دوم
- هزار میلیارد ریال $1100 = 4860 - 5960$ = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال سوم
- هزار میلیارد ریال $230 = 4000 - 4230$ = افزایش مقدار تولید در سال دوم
- هزار میلیارد ریال $860 = 4000 - 4860$ = افزایش مقدار تولید در سال سوم

سؤال ۱۲۹. پاسخ صحیح گزینه ۱

- الف) منابع و امکانات قابلیت مصارف متعددی دارند. هزینه فرصت یا هزینه فرصت از دست رفته بیانگر آن چیزی است که از آن صرف نظر کرده یا از دست داده‌ایم تا چیز دیگری به دست آوریم.
- ب) طبق اصل تسری رفتار داخلی: مقرراتی که برای کالاها یا خدمات داخلی می‌گذاریم باید با مقررات مربوط به کالاها یا خدمات خارجی (وارداتی) یکسان باشد. هدف از این اصل، جلوگیری از گذاشتن تبعیض بین کالاها یا خدمات داخلی و خارجی است.
- ج) تولید ناخالص داخلی، تولید ناخالص ملی و درآمد ملی از شاخص‌های مهم اقتصادی جامعه محسوب می‌شوند.
- د) منافع مصرف‌کنندگان از تجارت بین‌الملل:
- در نتیجه واردات از کالاها یا خدمات متنوع و ارزان استفاده کنند.
  - در نتیجه صادرات، ارزش لازم برای پرداخت بهای کالاها یا خدمات ضروری وارداتی را به دست آورند
- ه) بر اساس دستورالعمل بانک مرکزی: اوراق مشارکت، «اوراق بهاداری» است که با مجوز «بانک مرکزی» جمهوری اسلامی ایران برای تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز طرح‌های سودآور تولیدی و خدماتی (به استثنای امور بازرگانی) در چارچوب عقد مشارکت مدنی، توسط سازمان مجری منتشر می‌شود.

پاسخ تشریحی درس اقتصاد کنکور ۹۹ نظام قدیم
نویسنده: سارا شریفی (مؤلف کتاب آبی اقتصاد کانون)

سؤال ۱۳۰. پاسخ صحیح گزینه ۱

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال - تولید کل به قیمت جاری در همان سال = میزان افزایش قیمت (تورم) در یک سال
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم = میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم
 $387 = 5034 -$ تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم
هزار میلیارد ریال $4,647 = 5034 - 387$ = تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم
تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم = میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم
 $1020 - 8390$ = تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
هزار میلیارد ریال $9,410 = 1020 + 8390$ = تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
میزان تولید در سال پایه - میزان تولید در آن سال به قیمت ثابت = میزان افزایش تولید در یک سال معین
میلیارد ریال $747 = 4647 - 3900$ = میزان افزایش مقدار تولید در سال دوم
میلیارد ریال $4490 = 8390 - 3900$ = میزان افزایش مقدار تولید در سال سوم

سؤال ۱۳۱. پاسخ صحیح گزینه ۲

- الف) گاهی برخی از صرافان و بازرگانان نمی‌توانستند سکه‌هایی را که طبق رسید موظف به پرداخت آن‌ها بودند به صاحبانشان بازگردانند، از این رو در جامعه مشکلاتی به وجود آمد که سبب اختلال در فعالیت‌های اقتصادی شد. دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این گونه مشکلات، به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را برعهده گرفتند.
- ب) نخست درآمد سرانه یک کشور را برحسب پول داخلی آن محاسبه می‌کنند. سپس با توجه به نرخ دلار در آن کشور، درآمد سرانه برحسب دلار اعلام می‌شود، بنابراین امکان مقایسه سطح درآمد سرانه که معیاری برای اندازه‌گیری رفاه مادی در جوامع مختلف است، فراهم می‌آید.
- ج) منحنی عرضه نشان‌دهنده رفتار اقتصادی تولیدکنندگان است.
- د) در اکثر موارد می‌توان از درآمد سرانه به‌عنوان معیاری برای سنجش توسعه استفاده کرد، اما دو گروه از کشورها استثنا می‌باشند:
- ۱- تعداد بسیار کمی از کشورهای در حال توسعه توانسته‌اند با داشتن یک ماده گران‌بهای معدنی مانند نفت و صادرات مقادیر زیادی از این ماده معدنی به درآمد سرانه بالایی دست پیدا کنند اما از لحاظ شاخص‌های توسعه وضعیت مطلوبی ندارند.
  - ۲- تعداد بسیار کمی از کشورهای در حال توسعه توانسته‌اند با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت در وضعیت شاخص‌های توسعه بهبود نسبی ایجاد کنند. این کشورها با وجود درآمد سرانه پایین، از نظر شاخص‌های توسعه وضعیت نسبتاً مناسبی دارند.
- بنابراین جواب صحیح درآمد سرانه می‌باشد که در گزینه ۲ به اشتباه امید به زندگی درج شده است.
- ه) دیدگاه طرفداران اقتصاد آزاد
- دخالت دولت را در اقتصاد رد می‌کنند.
  - دخالت دولت را موجب: ۱- کند شدن حرکت جوامع به سمت پیشرفت ۲- گسترش ناکارایی ۳- کاهش تحرک بخش خصوصی می‌دانند.
  - در این حالت دولت به جای مردم تصمیم می‌گیرد که موجب اختلال در نظم اقتصادی جامعه می‌گردد.
  - به هم‌زمانی دوران انقلاب صنعتی و حاکمیت و گسترش اندیشه اقتصاد آزاد اشاره می‌کنند.
  - معتقدند، جوامع غربی زمانی توانستند حرکت به سمت توسعه را شروع کنند که دخالت دولت در اقتصاد محدود شد.
  - این گروه، برای اثبات ادعای خود شواهد فراوانی از ناکارایی و اقدامات نادرست دولت در عرصه اقتصاد (چه در جوامع توسعه‌یافته - چه جوامع توسعه‌نیافته) ارائه می‌کنند.
  - اگر دولت در اقتصاد دخالت نکند و فقط به مسائل غیراقتصادی جامعه بپردازد، جامعه مجبور به تحمل هزینه‌های ناشی از ناکارایی‌ها نمی‌شود.

پاسخ تشریحی درس اقتصاد کنکور ۹۹ نظام قدیم
نویسنده: سارا شریفی (مؤلف کتاب آبی اقتصاد کانون)

سؤال ۱۳۲. پاسخ صحیح گزینه ۴

$$\text{واحد} = 70 = \frac{1}{5} \times 350 = \text{ارزش پولی مسکوکات}$$

$$\text{واحد} = 1150 = 1500 - 350 = \text{سپرده غیردیداری} \Rightarrow 1500 = \text{سپرده دیداری} + \text{سپرده غیردیداری}$$

$$\text{سپرده غیردیداری} + \text{سپرده دیداری} + \text{اسکناس} + \text{مسکوکات} + \text{قرض الحسنه} = \text{نقدینگی}$$

$$\text{واحد} = 5220 = 1450 + 70 + 2200 + 1500 = \text{نقدینگی}$$

$$\text{ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض الحسنه} + \text{سپرده غیردیداری} = \text{شبه پول}$$

$$\text{واحد} = 2600 = 1150 + 1450 = \text{شبه پول}$$

$$\text{سپرده پس انداز} + \text{سپرده مدت دار} = \text{سپرده غیردیداری}$$

$$\Rightarrow 1150 = 480 + \text{سپرده پس انداز}$$

$$\Rightarrow \text{واحد} = 670 = \text{سپرده پس انداز}$$

سؤال ۱۳۳. پاسخ صحیح گزینه ۳

(الف) منحنی تقاضا به صورت نزولی است یعنی با افزایش قیمت، میزان تقاضا کاهش پیدا می کند و بالعکس.

(ب) تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه

(۱) بالا بردن حجم سرمایه گذاری از طریق جذب و به کار انداختن سرمایه های راکد

(۲) تنظیم معاملات بازار سرمایه از طریق برقراری ارتباط بین عرضه کنندگان و تقاضا کنندگان سرمایه

(۳) جلوگیری از نوسان شدید قیمت ها از طریق قیمت گذاری سهام و اوراق بهادار

(۴) مؤثر بودن در کاهش نرخ تورم از طریق تشویق مردم به پس انداز و به کارگیری پس اندازها در فعالیت های مفید اقتصادی

(۵) فراهم سازی سرمایه های لازم جهت اجرای پروژه های بزرگ دولتی و خصوصی

(ج) دولت می تواند در بازار بعضی از کالاها و خدمات وارد شود. (با تأسیس شرکت ها و مؤسسات مختلف که به نام شرکت های دولتی شناخته می شوند).

(د) فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: شامل اصل چهل و سوم تا پنجاهم، با عنوان: اقتصاد و امور مالی به مسائل اقتصادی کشور پرداخته و چارچوب کلی نظام اقتصادی مطلوب خود را ترسیم کرده است.

(ه) خدمات بانکی:

نقل و انتقال وجوه در داخل کشور

وصول مطالبات اسنادی و سود سهام مشتریان و واریز به حساب آنها

پرداخت بدهی مشتریان در صورت درخواست آنها

قبول امانات و نگاهداری سهام و اوراق بهادار و اشیای قیمتی مشتریان

انجام وظیفه قیمومت، وصایت و وکالت برای مشتریان طبق مقررات مربوط

(و) به آن دسته از هزینه های دولتی که صرف احداث بنا یا خرید کالاهایی می شود که با بقای اصل آنها مورد استفاده قرار می گیرند،

هزینه های سرمایه ای (عمرانی) دولت می گویند. گاهی هزینه های سرمایه ای صرف خرید ماشین آلات و تجهیزات می شود که می توانند به

سرعت مورد استفاده قرار گیرند. گاه نیز سرمایه گذاری جدید در امور ساختمان، سد سازی و زمینه های دیگری از این قبیل صورت می گیرد

که عواید آن ممکن است چندین سال بعد نصیب جامعه شود.

انواع هزینه های سرمایه ای:

۱- مولد

۲- زیربنایی

۳- اجتماعی

پاسخ تشریحی درس اقتصاد کنکور ۹۹ نظام قدیم
نویسنده: سارا شریفی (مؤلف کتاب آبی اقتصاد کانون)

سؤال ۱۳۴. پاسخ صحیح گزینه ۲

درصد ۴ = سهم دهک اول - سهم دهک چهارم
درصد ۳ = سهم دهک اول $\Rightarrow$ ۴ = سهم دهک اول - ۷ $\Rightarrow$
درصد ۵/۵ = سهم دهک دوم - سهم دهک هفتم
درصد ۵ = سهم دهک دوم $\Rightarrow$ ۵/۵ = سهم دهک دوم - ۱۰/۵ $\Rightarrow$
درصد ۱۵ = سهم دهک نهم $\Rightarrow$ ۷ = ۸ - سهم دهک نهم $\Rightarrow$ ۷ = سهم دهک پنجم - سهم دهک نهم
درصد ۲۴ = سهم دهک دهم $\Rightarrow$ ۱۵ = ۹ - سهم دهک دهم $\Rightarrow$ ۱۵ = سهم دهک ششم - سهم دهک دهم

سؤال ۱۳۵. پاسخ صحیح گزینه ۴

الف) اهمیت بسیار علم اقتصاد: در عرصه مسائل اقتصادی، «راه انتخاب بهتر» را به انسان آموزش می‌دهد.
ب) اهداف بانک بین‌المللی توسعه و ترمیم (بانک جهانی):
- بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ جهانی دوم در اروپا
- تا سال ۱۹۴۸ و شروع برنامه‌ی مارشال، تمامی توان خود را بر بازسازی اروپا متمرکز کرد ولی پس از آن،
- اعطای اعتبار به کشورهای در حال توسعه را مهم‌ترین وظیفه‌ی خود قرار دارد.
ج) اگر جامعه‌ای دچار تورم باشد مقدار تولید کل محاسبه شده در هر سال رقم بزرگ‌تری را نشان می‌دهد درحالی‌که این رقم بزرگ، به معنای افزایش تولید نیست.
برای حل این مسئله، یک سال را به عنوان سال پایه در نظر می‌گیرند و ارزش تولیدات هر سال را برحسب قیمت کالاها و خدمات در سال پایه (نه در سال جاری) محاسبه می‌کنند. با این کار اثر تغییرات قیمت در محاسبه‌ی تولید کل از بین می‌رود و تغییرات موجود تنها نشان‌دهنده‌ی تغییر میزان تولید کالاها و خدمات خواهد بود.
د) تولید داخلی = ارزش کلیه کالاها و خدمات نهایی تولید شده در داخل کشور در طول یک سال (چه توسط مردم آن کشور و چه توسط خارجی‌های مقیم آن کشور)، در این‌جا تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند محاسبه نمی‌شود.
تولید ملی = ارزش تولیدات کالاها و خدمات نهایی که توسط مردم یک کشور در طول یک سال (چه ساکن در داخل و چه ساکن در خارج از کشور)، در این‌جا تولید خارجی‌های مقیم کشور محاسبه نمی‌شود.
هـ) تولیدکنندگان فرصت، تخصص و امکانات لازم برای فروش تولیدات خود به مصرف‌کنندگان کشورهای دیگر ندارند. تاجر (بازرگان)، کار این افراد خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است.
و) نیازهای تولیدکنندگان (عوامل تولید) به سه دسته تقسیم می‌شوند:
۱) منابع طبیعی (زمین)
۲) نیروی انسانی (عامل کار)
۳) سرمایه